

Wojny z Turcją

Oś czasu

Notatka z lekcji

1. Imperium osmańskie;
2. Terminy: *sułtan*, *husarz*, *janczar*, *islam*, *wezyr*, *haracz*, *ekspansja*;
3. Przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Turcją w XVII w.;
4. Wojna o Mołdawię;
5. Najazd Turków na Polskę w II poł. XVIII w. I jego skutki;
6. Odsiecz wiedeńska Jana III Sobieskiego;

Michał Korybut Wiśniowiecki

Twierdza w Kamieńcu Podolskim

Jan III Sobieski

Kara Musta:
Anno 1683 den 12
aber wider den 12
Spolt Dreck geschlagen

Tha Türchischer Groß Wezir welcher
Fily diekaj: Residenz Statt Wien Belage
Tr. mit verlust vnd grobe
Worden

Wielki wezyr Kara Mustafa.

Jan III Sobieski wysyła wiadomość o
zwycięstwie papieżowi Innocentemu XI
Jan Matejko

ZAPAMIĘTAJ

1. Turcja zaatakowała Rzeczpospolitą; ta na mocy pokoju w Buczaczu (1672):
 - utraciła Podole i wschodnią część Ukrainy,
 - zobowiązała się płacić haracz sułtanowi.
2. Hetman Jan Sobieski pokonał Turków pod Chocimiem (1673). W 1674 r. został wybrany na króla - Jana III Sobieskiego.
3. Po kolejnych walkach z Turkami Jan III zawarł rozejm w Żurawnie (1676). Na jego mocy:
 - Turcja zatrzymała Podole,
 - Rzeczpospolita odzyskała dwie twierdze na Ukrainie i nie musiała płacić haracz.
4. W 1683 r. armia turecka obległa Wiedeń.
5. Jan III stanął na czele odsieczy Wiednia - pomocy wojskowej złożonej z sił polskich, austriackich i niemieckich, które miały uwolnić miasto od oblężenia.
6. Bitwa pod Wiedniem zakończyła się wielkim zwycięstwem wojsk chrześcijańskich (1683).
7. Po śmierci Jana III Sobieskiego Rzeczpospolita zawarła z Turcją pokój w Karłowicach (1699). Na jego mocy odzyskała Podole i część Ukrainy.

ZADANIA

- terminy: *sułtan*, *husarz*, *janczar*, *islam*, *wezyr*, *haracz*, *ekspansja*;
- podaj daty: bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.);
- scharakteryzuj postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy;
- podaj przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń;
- wskaż na mapie Wiedeń, Podole, Chocim i Kamieniec Podolski;
- wymień skutki wojen z Turcją.